

ENGELSE CLUBS UIT PREMIER LEAGUE LIJVEN STEEDS VAKER

Ophef over kinderhandel

Manchester City kaapt bij Feyenoord het 16-jarige talent Karim Rekik weg en wéér staat de voetbalwereld in brand. Kinderhandel, roepen critici over transfers van jonge spelers naar het buitenland. Zelfs de politiek reageert geschokt. Maar is die verontwaardiging wel terecht?

ROTTERDAM
MIKOS GOUKA

Feyenoord stuurde vorige week een brandbrief naar de KNVB in Zeist. Algemeen directeur Eric Guddé verlangt een diepgaand onderzoek naar de handelwijze van zaakwaarnemer Sören Lerby en de Engelse club Manchester City. Jeugdinternational Karim Rekik zou al voor zijn zestiende verjaardag zijn benaderd door zaakwaarnemer en club, iets dat tegen de regels is.

Lerby haalde in een reactie slechts zijn schouders op. „De Deense club (Odense BK, red.) had Christian Eriksen ook liever gehouden, maar hij ging naar Ajax,” stelt Lerby. En zo haalde Feyenoord zelf bijvoorbeeld de later mislukte Pool Michal Janota als jeugdspeler weg bij UKP Zielona Góra.

Dat Feyenoord inmiddels paal en perk wil stellen aan het voortdurend weggapen van grote, jonge talenten ligt voor de hand. Jeffrey Bruma (Chelsea), Kyle Ebecilio (Arsenal), Rajiv van la Parra (Caen), Nathan Ake (Chelsea) en nu dus ook Rekik vertrekken uit Rotterdam, voor ze ook maar een seconde in de Kuip hebben gespeeld.

De jacht van vooral de kapitaalkrachtige Engelse clubs op jonge Nederlandse spelers houdt de gemoederen al langer bezig. „De grote vervuilers,” noemde Leo Beenhakker de Engelsen onlangs nog.

In Engeland heerst een strikt verbod op het scouten bij andere profclubs van spelers jonger dan zestien jaar. En dus wijkten de scouts uit naar bijvoorbeeld Nederland. Zo raakten ook PSV (Patrick van Aanholt), NEC (Nacer Bara-

zite), Ajax (Gylano van Velzen en Jordy Brouwer) en AZ (Vincent Weijl) recent talenten kwijt aan de Premier League.

Kinderhandel, roepen critici. Zelfs de politiek is verontwaardigd. Maar steeds meer kinderen dromen van de overstap naar de Premier

«Gekke gedachte dat zo'n jongetje meteen een prijskaartje om zijn nek heeft hangen»

Danny Hesp

League. En: hoe eerder, hoe liever. „Onverstandig,” zegt Eric Guddé. „De Engelse clubs schieten met hagel. In het begin lijkt het allemaal hosanna, maar heel vaak lopen die avonturen uit op een en enorme teleurstelling.”

Neemt niet weg dat jonge spelers het recht hebben om hun Nederlandse club te verruilen voor een grote Engelse club. Clubs schreeuwen moord en brand als een jeugdspeler vertrekt, maar zij in-

casseren wel een behoorlijke financiële vergoeding. In het geval van Rekik heeft Feyenoord recht op minimaal 90.000 euro per opleidingsjaar. Voor Ake ontving financieel directeur Onno Jacobs volgens de regels 270.000 euro. Ook ADO Den Haag, zijn eerste profclub, kreeg 90.000 euro.

Daarnaast haalde Feyenoord, na overleg met technisch directeur Frank Arnesen van Chelsea, nog enkele tonnen extra binnen. En dat voor een speler die alles nog moet bewijzen en die door Feyenoord zelf nota bene uit de opleiding van ADO Den Haag werd weggepikt.

Dat een Nederlandse jeugdspeler bij een overschrijving naar een grote club in het buitenland een prijskaartje van 90.000 euro per jaar op zijn hoofd heeft staan, is zeer opvallend. In geen enkele andere sport zijn de clubs zo beschermd als in het voetbal.

Sinds 1992 is er in Europa een vrije markt voor goederen, diensten, arbeid en personen. Grenzen doen er niet meer toe. Tenzij een kind, nota bene zonder contract, beschikbaar toevallig een talentvol voetballertje is. De clubs blijken machtig, de spelers zijn een spelbal in een wereld waar heel veel geld in om gaat.

Danny Hesp, voorzitter van de Vereniging van Contractspelers (VVCS), erkent dat er kritiek is op het systeem van de opleidingsvergoedingen. „De vergoedingen zijn door de FIFA bedacht om het leegplukken van de opleidingen tegen te gaan,” zegt Hesp.

„Het is inderdaad een gekke gedachte dat een jongetje die één stap in de jeugdopleiding van een club in het betaalde voetbal zet, meteen een prijskaartje om zijn nek heeft hangen.

„En ongevraagd. Want als datzelfde jongetje het niet naar zijn zin heeft en dus wil verkassen naar een andere jeugdopleiding, dan kan hij dat na zijn twaalfde jaar niet

Nathan Ake, een van de grote jonge talenten die vertrekken bij Feyenoord. Ake gaat naar Chelsea.

Opleider krijgt geld

De FIFA heeft regels voor de overgang van spelers van 12 tot en met 21 jaar. Als een jonge voetballer bij een buitenlandse club zijn eerste contract tekent of hij legt na het aflopen van zijn eerste verbintenis een verhoogde aanbieding naast zich neer, moet er door clubs uit categorie 1 (Engeland, Frankrijk, Duitsland, Italië, Nederland en Spanje) een bedrag van 90.000 per opleidingsjaar worden neergegeld. Voor categorie 2 (onder meer België, Denemarken, Portugal, Rusland, Schotland, Turkije en Zweden) is dat bedrag 60.000 euro per opleidingsjaar.

In Nederland is de opleidingsvergoeding, waar ook amateurclubs in meedelen, lager. Bij een overgang moet er 1355 euro per speler per opleidingsjaar worden betaald. Dat bedrag stelde de KNVB vast. De clubs uit het betaalde voetbal vonden dat bedrag te laag en voegden aan de nationale regels het zogenaamde 'poolreglement' toe. Dat betekent dat spelers die in Nederland tussen twee profclubs wisselen van hun 11de tot hun 18de jaar een bedrag van 12.500 per jaar moeten opleveren. Daarnaast is er nog de solidariteitsbijdrage die zegt dat vijf procent van een transfersom bestemd is voor vorige clubs. Zo incasseerde amateurclub Quick Boys 375.000 door de grote internationale transfer van Dirk Kuyt van Feyenoord naar Liverpool. Deze regel is ongeacht de leeftijd van de speler.

zomaar doen. Jonge tennissers of basketballers worden niet met deze problemen opgezadeld, maar die betalen vaak zelf hun opleiding. In het betaalde voetbal zijn de kosten voor de clubs.”

De clubs wijzen inderdaad op de hoge kosten van de jeugdopleiding. De beste trainers en meest gelikte faciliteiten worden gratis ter beschikking gesteld om een jonge voetballer nog beter te maken.

Ter bescherming ontwikkelde de FIFA een opleidingsvergoeding. Voor een transfer naar een grote buitenlandse club dus 90.000 euro per opleidingsjaar. Het is allemaal ter bescherming van de club en

Feyenoorder Karim Rekik met de BT in actie tegen Heerenveen. Rekik zou al voor zijn zestiende zijn benaderd door Manchester City.

nooit van de speler, die nergens om heeft gevraagd.

„Het is een feit dat bij clubs kosten worden gemaakt, maar het wordt tijd dat de afspraken tussen spelers en de club over de opleiding, de faciliteiten die ter beschikking worden gesteld en de daarmee gepaard gaande kosten individueel worden geregeld,” zegt Wessel Weezenberg, voormalig jurist van de werkgevers in het betaald voetbal (FBO) en eigenaar van Prime Sportbusiness.

„Of in de CAO, zoals in elke bedrijfstak wordt gedaan. Maar een reglementaire vergoeding die onontkoombaar en voor elke speler in heel Europa gelijk is, terwijl duidelijk geen sprake is van gelijke opleidingen of kosten, dat kan niet meer. Als dit ooit juridisch wordt aangepakt, gaat het systeem ondersteboven.”

IEPJONGE VOETBALTALENTEN UIT NEDERLAND IN

'Regels inbreuk op Europese verdrag'

Wessel Weezenberg, voormalig jurist van de werkgevers in het betaalde voetbal en eigenaar van Prime Sportbusiness.

„Jeugdspelers krijgen de kans om naar de beste clubs te verhuizen, onder de mooiste omstandigheden te werken en met de beste trainers. En wij spreken over kinderhandel? De regelgeving rond jonge spelers is juist een inbreuk op het Europese Verdrag en een duidelijke belemmering van vrijheid van verkeer van personen, diensten en arbeid. Politici zijn nog nooit op een voetbalopleiding geweest en roepen maar wat om in de publiciteit te komen. De speler heeft niet gevraagd om een absurde opleidingsvergoeding, maar er is geen enkele manier om daaraan te ontkomen als je lid van een voetbalclub bent. De keuze van ouders en een speler waar hij wil spelen, is een persoonlijke en niemand heeft daar verder ook maar iets over te zeggen. Het is zijn talent. Het is wel zo dat een overgang van een jonge speler zeker niet altijd goed voor hem uitpakt, maar daar gaat het niet om. Het gaat om de keuze die er moet zijn. Als de dochter van zo'n Tweede Kamerlid toevallig goed kan pianospelen en ze wil graag verder studeren in Londen, dan gaat ze. Hij zou vreemd opkijken als de lokale muziekschool dan een paar ton opleidingsvergoeding voor zijn dochter vraagt.”

'Zijn die bedragen wel normaal?'

Roberto Branco Martins, directeur van Pro Agent, de belangenvereniging voor spelersmakelaars.

„Aan jonge spelers hangt door de opleidingsvergoeding een prijskaartje en dus zijn ze plotseling handelswaar. De vergoeding is uiteraard in het leven geroepen als bescherming voor de clubs. Het voorkomt dat de grote vissen de kleinere clubs leegroven. Wat wij ons wel kunnen afvragen is of de bedragen die per opleidingsjaar worden gevraagd normaal zijn. In andere sporten komt het de laatste jaren ook op, zoals bij rugby. Maar die bedragen zijn nog geen schim van wat er per voetballer wordt geëist bij een vertrek. Die heeft daarnaast ook niets te zeggen over de hoogte van het bedrag. „Het geeft eens te meer aan dat dit een complexe wereld is. Er zouden reglementen moeten komen die het mogelijk maken om jonge spelers te adviseren. Iemand moet die kinderen en hun ouders kunnen vertellen wat er allemaal bij komt kijken, maar dan wel gelimiteerd. Pro Agent vindt het niet goed als er veel geld wordt verdiend aan minderjarigen.”

'Het is een besluit van alle clubs'

Rachid Tamourt, sportrechtadvocaat bij Zillinger Molenaar & Verdonk.

„Van discriminatie is geen sprake, want het Europese Hof heeft dat al als dusdanig beoordeeld. Wat wel het bekijken waard is, is het prijskaartje dat de FIFA plakt op de hoofden van spelers. Wat Bosman heeft gedaan, is aantonen dat er vrij verkeer van mensen moet zijn, ook in de voetballerij. De Franse voetballer Olivier Bernard vocht de regelgeving in zijn land aan. Hij werd verplicht zijn eerste contract te tekenen bij de club waar hij was opgeleid. Dat hoefde uiteindelijk niet, maar in ruil daarvoor is een compensatievergoeding vastgesteld die in het algemeen belang is. Dat is om te voorkomen dat de jeugdopleiding van Ajax of Feyenoord compleet wordt leeggeroofd door grote clubs in bijvoorbeeld Engeland. Zoals Ajax weer bijvoorbeeld kosteloos bij Cambuur zou kunnen winkelen. „Het is apart dat er op het hoofd van een voetballer meteen zo'n bedrag staat, zeker als je het vergelijkt met andere sporten. Maar het is een besluit van de clubs onderling. Dat zal dus worden gehandhaafd, tenzij iemand aantoont dat de bedragen niet reëel meer zijn.”